

REGULAMIN FUNKCJONOWANIA SZLAKU ZABYTEKÓW TECHNIKI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

§ 1.

SZLAK ZABYTEKÓW TECHNIKI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO, JEGO ZARZĄDCA I OPERATOR

1. Niniejszy Regulamin określa system zarządzania Szlakiem Zabytków Techniki Województwa Śląskiego, zwanym dalej „SZT” lub „Szlakiem”.
2. Z dniem wejścia w życie Regulaminu, traci moc Regulamin funkcjonowania Szlaku Zabytków Techniki przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego z 2056/72/V/2015 z dnia 27 października 2015 r.
3. SZT został utworzony uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego nr 1153/268/II/2005 z dnia 21 czerwca 2005 r.
4. SZT to sieć współpracy obiektów dziedzictwa kultury przemysłowej - markowy, sieciowy produkt turystyczny województwa śląskiego.
5. Zarządcą SZT jest Województwo Śląskie. Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze pełni funkcję Operatora SZT, na podstawie Uchwały Zarządu nr 72/97/VI/2019 z dnia. 22 stycznia 2020 r. oraz zgodnie z zapisami porozumienia nr 6/KL/2020 z dnia 5 lutego 2020 r. zawartego pomiędzy Województwem Śląskim a Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze.

§ 2.

CELE I ZADANIA

1. Celem współpracy realizowanej w ramach Szlaku jest udostępnianie, promowanie i upowszechnianie dziedzictwa kultury przemysłowej, wzrost rozpoznawalności Województwa Śląskiego jako jednej z czołowych destynacji turystycznych światowego dziedzictwa przemysłowego oraz wzmocnienie marki SZT w zakresie turystyki kultury industrialnej.
2. Realizacja celu głównego funkcjonowania SZT powinna przekładać się na cele szczegółowe, a przede wszystkim:
  - a) wzrost liczby osób korzystających z oferty obiektów należących do Szlaku, przekładający się na wzrost przychodów obiektów Szlaku
  - b) wydłużenie czasu pobytu odwiedzających obiekty na Szlaku
  - c) zwiększenie liczby powtórnych wizyt w obiektach
  - d) pozyskiwanie nowych grup odbiorców
  - e) dostosowanie usług do potrzeb i oczekiwań odwiedzających, w tym osób niepełnosprawnych i zagrożonych wykluczeniem społecznym.
3. Współpraca w ramach Szlaku prowadząca do osiągnięcia powyższych celów realizowana jest m.in. poprzez:
  - a) promocję znaczenia dziedzictwa przemysłowego jako unikatowego waloru województwa śląskiego,
  - b) podejmowanie działań na rzecz zachowania obiektów dziedzictwa kultury przemysłowej, w tym nadawania im nowych znaczeń, ról i funkcji,
  - c) podejmowanie działań w ramach posiadanych kompetencji w przypadku powstania zagrożeń dziedzictwa przemysłowego.
  - d) oddziaływanie na tożsamość kulturową, tworzenie poczucia dumy z dziedzictwa kultury przemysłowej, tworzenie przestrzeni spotkań dla społeczności SZT i podmiotów z nimi związanych

- e) tworzenie narracji o dziedzictwie kultury przemysłowej inspirowanej historią obiektów wchodzących w skład SZT,
  - f) tworzenie platformy do kooperacji pomiędzy właścicielami, prawnymi zarządcami, bądź podmiotami posiadającymi tytuł prawny do korzystania z obiektu (tzw. Partnerami SZT) a Operatorem i Zarządcą Szlaku,
  - g) rozwijanie współdziałania pomiędzy obiektami należącymi do SZT,
  - h) wzmacnianie pozycji obiektów SZT i lobbowanie na rzecz uznania wartości dziedzictwa przemysłowego oraz jego upowszechnianie,
  - i) tworzenie spójnej promocji obiektów SZT i utrzymanie infrastruktury informacyjno-promocyjnej dotyczącej Szlaku
  - j) inicjowanie nowych obszarów współpracy poprzez tworzenie subproduktów i produktów funkcjonujących w sieci oraz ich wzmacnianie,
  - k) organizację dorocznego Święta Szlaku Zabytków Techniki Województwa Śląskiego – INDUSTRIADY, jako kulminacyjnego wydarzenia w rocznym cyklu życia Szlaku,
  - l) tworzenie oferty popularyzującej obiekt Szlaku poprzez ich prezentację, działania edukacyjne, wydarzenia, itp.,
  - m) realizację standardów podnoszących jakość istniejącej oferty obiektów SZT,
  - n) motywowanie i audytowanie w zakresie przestrzegania standardów obowiązujących obiekty wchodzące w skład SZT.
4. Wszystkie powyżej wymienione zadania Zarządca Szlaku realizuje poprzez Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrze, który pełni funkcję Operatora SZT. Bieżący kontakt Operatora SZT z Zarządcą Szlaku będzie się odbywał poprzez Departament Kultury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.
  5. Szczegółowe zadania Operatora SZT w zakresie zarządzania SZT polegają przede wszystkim na:
    - a) organizowaniu i koordynowaniu spójnej promocji Szlaku,
    - b) inicjowaniu i pośredniczeniu w powstawaniu i promocji nowych produktów i usług związanych z Szlakiem, w tym subproduktów,
    - c) monitoringu funkcjonowania Szlaku,
    - d) zbieraniu lub wytwarzaniu, przetwarzaniu, aktualizacji i dystrybucji informacji na temat SZT, obiektów SZT i wydarzeń organizowanych przez obiekty SZT,
    - e) organizacji i koordynacji Święta Szlaku Zabytków Techniki – INDUSTRIADY,
    - f) gromadzeniu, analizowaniu i publikowaniu informacji na temat działalności Szlaku,
    - g) organizowaniu szkoleń, seminariów, wizyt studyjnych dla przedstawicieli obiektów SZT,
    - h) oraz wszystkich innych z zakresu współpracy wymienionych w pkt. 3.
  6. W celu realizacji zadań związanych z zarządzaniem SZT Operator Szlaku, po uzgodnieniu z Zarządcą, może nawiązywać współpracę z wojewódzkimi instytucjami kultury, Śląską Organizacją Turystyczną, uczelniami wyższymi, etc.

§ 3.

IDENTYFIKACJA WIZUALNA SZLAKU

1. Znak towarowy „Szlak Zabytków Techniki” jest znakiem prawnie chronionym w związku z uzyskaniem przez Zarządcę SZT ochrony własności przemysłowej o numerze prawa wyłącznego 399314.
2. Identyfikacja wizualna SZT, jak i jego produktów określona jest w Księdze Identyfikacji Wizualnej Szlaku dostępnej na stronie internetowej www.zabytkitechniki.pl.
3. Zarządca, Operator i obiekty wchodzące w skład Szlaku zobowiązani są do stosowania zapisów zawartych w Księdze Identyfikacji Wizualnej Szlaku.

§ 4.

WARUNKI UCZESTNICTWA W SZLAKU

1. Podstawą przynależności do SZT jest decyzja Zarządu Województwa Śląskiego podejmowana w formie uchwały, po rekomendacji i na wniosek Operatora SZT.
2. Zarządca Szlaku i Operator Szlaku zawierają trójstronną umowę o współpracy w zakresie promocji i zarządzania dziedzictwem poprzemysłowym z właścicielem, prawnym zarządcą bądź podmiotem posiadającym tytuł prawny do korzystania z obiektu wchodzącego w skład Szlaku.

3. Umowa reguluje wzajemne zobowiązania Stron, w tym standardy wynikające ze współpracy w ramach Szlaku.
4. Strony na podstawie zawartej umowy zobowiązują się do wypełniania zawartych w niej obowiązków umownych.
5. Dopuszcza się możliwość zawierania aneksów do umów o współpracy.
6. Wszystkie obiekty należące do SZT muszą spełniać następujące kryteria:
  - a) stan techniczny zachowania obiektu pozwala na w pełni bezpieczną recepcję odwiedzających,
  - b) obiekt i jego oferta są dostępne dla odwiedzających w określonych i podanych do wiadomości publicznej terminach (dniach i godzinach),
  - c) obiekt posiada uregulowaną sytuację prawno-właścicielską oraz finansową,
  - d) obiekt posiada walory reprezentujące dziedzictwo kultury przemysłowej, w tym ekspozycję merytoryczną, która umożliwi rozpoznanie pierwotnych funkcji obiektu, prezentuje jego historię (przeszłość danego miejsca), bądź też ukazuje eksponaty będące ruchomymi dobrami kultury przemysłowej,
  - e) obiekt dostosowany jest do obsługi ruchu turystycznego,
  - f) obiekt prowadzi działalność promocyjną i informacyjną.
7. Zarządca Szlaku wraz z Operatorem zastrzegają sobie prawo do kategoryzacji obiektów należący do Szlaku.
8. Dla wybranych obiektów SZT, oferujących odwiedzającym najwyższą jakość i różnorodność usług, przy jednoczesnej unikatowej wartości merytorycznej ustanawia się kategorię „Gwiazda Techniki”. Nadanie obiektowi przez Zarządcę Szlaku kategorii „Gwiazda Techniki” odbywa się poprzez szczególne zapisy zawarte w umowie o współpracy na podstawie rekomendacji i wniosku Operatora SZT.
9. W celu weryfikacji spełniania kryteriów minimalnych, wypełniania obowiązków umownych, a także nadawania obiektom kategorii „Gwiazda Techniki” Operator SZT nie rzadziej niż co 3 lata (licząc od dnia wejścia w życie niniejszego Regulaminu) realizować będzie audyty w obiektach wchodzących w skład Szlaku.
10. Za realizację audytów w obiektach SZT odpowiedzialny jest Operator SZT. Audyty w obiektach SZT przeprowadzane są przez osoby lub podmioty zewnętrzne wskazane przez Operatora SZT właściwe do spraw dziedzictwa kultury przemysłowej, dziedzictwa kulturowego, waloryzacji i inwentaryzacji obiektów zabytkowych, zarządzania szlakami kulturowymi, itd. Wynikiem przeprowadzonego audytu jest raport końcowy przedstawiany Operatorowi SZT, zawierający m.in. informacje na temat spełniania kryteriów, o których mowa w ust. 6 i wypełniania obowiązków umownych wynikających z przynależności do Szlaku przez każdy z audytowanych obiektów. Operator SZT jest zobowiązany przedstawić Zarządcy SZT ostateczny raport z przeprowadzonego audytu wraz z rekomendacjami nt. np. funkcjonowania Szlaku, kategoryzacji obiektów, przynależności bądź wykluczenia obiektu/ów ze Szlaku.
11. O wynikach audytu, w tym spełnianiu lub niespełnianiu przez obiekt SZT przyjętych kryteriów i wypełnianiu lub niewypełnianiu obowiązków umownych oraz ewentualnej możliwości nadania obiektowi kategorii „Gwiazda Techniki” Operator SZT informuje właściciela, prawnego zarządcę bądź podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu.
12. Zarządca ani Operator SZT nie odpowiadają za bieżące funkcjonowanie obiektu, organizowane w obiekcie SZT jakiegokolwiek wydarzenia, ich logistykę, przebieg, zabezpieczenie, pozyskanie wszelkich zgód formalnych wymaganych przez stosowne przepisy prawa, ich ubezpieczenie, przygotowanie i egzekwowanie regulaminów wydarzeń.
13. Właściciel, prawny zarządca, podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu wchodzącego w skład Szlaku, ponosi wyłączną odpowiedzialność w zakresie bieżącego funkcjonowania obiektu, organizowanych w obiekcie wydarzeń, ich logistyki, przebiegu, zabezpieczenia, pozyskania wszelkich zgód formalnych wymaganych przez stosowne przepisy prawa, ich ubezpieczenia, przygotowania i egzekwowania regulaminów wydarzeń. Odpowiedzialność ta również obejmuje odpowiedzialność za ewentualne szkody na osobie i majątkowe, które mogą wystąpić w trakcie i w związku z bieżącym funkcjonowaniem obiektu, jak i organizacją jakiegokolwiek wydarzeń w obiekcie.

§ 5.

WARUNKI PRZYSTĄPIENIA DO SZLAKU

1. Procedura przystąpienia do SZT obejmuje niżej opisane etapy.

- a) Złożenie do Zarządcy Szlaku przez właściciela, prawnego zarządcę, bądź podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu wniosku w formie pisemnej wraz z wypełnionym kwestionariuszem aplikacyjnym, dostępnym na stronie internetowej www.zabytkitechniki.pl.
- b) Obiekt aplikujący do SZT musi spełniać kryteria określone § 4 ust. 6. niniejszego Regulaminu, a ponadto co najmniej dwukrotnie otrzymać nagrodę w konkursie ogłaszanym i organizowanym przez Operatora SZT o tytuł „OBIEKTU ZAPRZYJAŻNIONEGO INDUSTRIADY” i uczestniczyć w Święcie Szlaku Zabytków Techniki – INDUSTRIADA. Warunki przeprowadzenia konkursu na „OBIEKT ZAPRZYJAŻNIONY INDUSTRIADY” określa co roku odrębny Regulamin.
- c) Aplikować do SZT mogą wyłącznie obiekty (miejsca) autentyczne, będące elementem dziedzictwa kultury przemysłowej województwa śląskiego, związane z daną miejscowością, zlokalizowaną na jego terenie, rozumiane jako nieruchome dobra kultury przemysłowej, związane z różnego rodzaju działalnością produkcyjną podejmowaną przez ludzi. Mogą to być obiekty związane z przemysłem węglowym, paliwowym, energetycznym, metalurgicznym, elektromaszynowym, chemicznym, mineralnym, drzewno-papierniczym, lekkim, spożywczym, poligraficznym, z transportem kolejowym (linie kolejowe wraz z zespołami dworcowymi i infrastrukturą kolejową), transportem drogowym (linie tramwajowe wraz z zespołami zajezdni), transportem rzeczny (kanały wodne, śluzy, zapory), a także kolonie robotnicze i osiedla patronackie. Autentyczność obiektu (miejsca) potwierdzać będzie na przykład wpis do rejestru zabytków, niezmienny od momentu powstania obiektu (miejsca) charakter przestrzeni lub zmieniony w stopniu pozwalającym na jednoznaczną identyfikację jego pierwotnych funkcji, a także istniejące w obiekcie (miejscu) wyposażenie (ruchome dobra kultury – urządzenia i maszyny), niezmieniona od powstania obiektu (miejsca) lokalizacja. Akceptowalny zakres zmian wprowadzonych w obiekcie (miejscu), np. jego utowarowienia, komercyjnego przekształcenia, ew. przebudów, jakie w nim zaszły na przestrzeni lat, nie może zaburzać jego formy, ekspresji i przede wszystkim atmosfery miejsca, a także powodować bezpowrotnej utraty jego *genius loci*.
- d) Operator SZT na wniosek Zarządcy SZT zleca w obiekcie aplikującym do SZT przeprowadzenie audytu terenowego, w którym bierze udział co najmniej jeden przedstawiciel Operatora oraz co najmniej jedna osoba lub podmiot zewnętrzny (wskazane przez Operatora) właściwy do spraw dziedzictwa kultury przemysłowej, dziedzictwa kulturowego, waloryzacji i inwentaryzacji obiektów zabytkowych czy zarządzania szlakami kulturowymi. Celem audytu jest weryfikacja informacji zawartych w wypełnionym kwestionariuszu aplikacyjnym (samooceny obiektu), rozpoznanie stanu spełniania kryteriów związanych z przynależnością do SZT oraz przeprowadzenie oceny jakościowej obiektu. Rezultatem przeprowadzonego audytu jest opinia dotycząca audytowanego obiektu aplikującego wraz z rekomendowanym rozstrzygnięciem w zakresie wpisu do SZT.
- e) Sporządzona opinia dotycząca audytowanego obiektu aplikującego do SZT nie podlega negocjacom.
- f) Operator SZT przedstawia Zarządcy SZT opinię, o której mowa w literze e), a w przypadku pozytywnej rekomendacji propozycję wpisania obiektu do SZT.
- g) Ostateczną decyzję o wpisaniu lub odmowie wpisania obiektu do SZT podejmuje w formie uchwały Zarząd Województwa Śląskiego. Rozstrzygnięcie Zarządu Województwa jest ostateczne dla danego naboru. Od decyzji Zarządu nie przysługuje odwołanie.

2. Po podjęciu uchwały o wpisaniu obiektu do SZT przez Zarząd Województwa Śląskiego następuje podpisanie umowy o współpracy w zakresie promocji i zarządzania dziedzictwem poprzemysłowym pomiędzy Zarządcą SZT, Operatorem SZT a właścicielem, prawnym zarządcą bądź podmiotem posiadającym tytuł prawny do korzystania z obiektu. Pierwszą

- umowę zawiera się na czas określony, nie dłuższy niż 3 lata.
- Umowa, o której mowa w ust. 2 winna być zawarta w terminie do 6 miesięcy od dnia podjęcia uchwały przez Zarząd Województwa Śląskiego w sprawie wpisania obiektu do SZT. Nie zawarcie umowy w podanym terminie skutkuje wystąpieniem Operatora z rekomendacją do Zarządu Województwa o wykreślenie obiektu z listy obiektów SZT.
  - Po podpisaniu umowy, o której mowa w ust. 2, Operator informuje jednostki samorządu terytorialnego właściwe ze względu na lokalizację obiektu SZT oraz przekazuje informację do publicznej wiadomości.
  - Datę pierwszego naboru nowych obiektów do SZT ustala się do dnia 30 czerwca 2022 roku. Kolejne nabory obiektów będą odbywały się co 3 lata, do dnia 30 czerwca.
  - Operator SZT i Zarządca Szlaku przeprowadzają procedurę określoną w ust. 1 w terminie nie przekraczającym sześciu miesięcy liczonym od daty wskazanej w ust. 5.
  - Operator w terminie nieprzekraczającym 3 miesięcy od daty przekazania dokumentacji przez Zarządcę Szlaku, dokonuje analizy wniosku wraz z kwestionariuszem aplikacyjnym, a w przypadku spełnienia przez obiekt aplikujący wszystkich warunków określonych w ust. 1 litery b) i c) informuje o dacie przeprowadzenia audytu, o którym mowa w ust. 1 litera d).
  - Zarządca Szlaku i Operator SZT zastrzegają sobie prawo do przerwania lub odwołania naboru do SZT bez podania przyczyny Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego.
  - Zarządca i Operator SZT nie ponoszą odpowiedzialności za jakiegokolwiek szkody spowodowane podaniem błędnych lub nieaktualnych danych przez podmioty zgłaszające swoje kandydatury do SZT.
  - Zgłoszeń niezgodnych z Regulaminem lub dokonanych w sposób niezgodny z Regulaminem nie rozpatruje się.

§ 6.

WARUNKI WYŁĄCZENIA ZE SZLAKU

- Umowa, o której mowa w § 4. ust. 2, zawiera zapisy określające warunki jej wypowiedzenia.
- Każda ze Stron ma prawo do rozwiązania umowy o współpracy w ramach SZT z zachowaniem okresu wypowiedzenia w wymiarze 12 miesięcy po pisemnym uzasadnieniu stanowiska.
- W przypadku stwierdzenia w wyniku przeprowadzonego audytu, o którym mowa w § 4. ust. 9 niespełnienia któregośkolwiek z kryteriów i/lub niewypełnienia przez obiekt wchodzący w skład SZT obowiązków umownych wynikających ze współpracy w ramach Szlaku, Operator SZT może wezwać właściciela, prawnego zarządcę bądź podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu do złożenia pisemnych wyjaśnień w wyznaczonym terminie, dotyczących zaistniałych uchybień i/lub do ich usunięcia w wyznaczonym terminie. Niewykonanie powyższego wezwania, uprawnia Zarządcę i Operatora SZT do rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.
- Rozwiązanie umowy o współpracy w ramach SZT skutkuje wnioskiem Operatora SZT do Zarządcy Szlaku Województwa Śląskiego o skreślenie obiektu ze szlaku.
- W przypadku uzyskania pisemnych wyjaśnień o braku możliwości usunięcia wskazanych uchybień przez właściciela, prawnego zarządcę bądź podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu w wyznaczonym przez Operatora SZT w terminie nadaje się obiektowi uchwałą Zarządu Województwa kategorię „Obiekt w zagrożeniu”.
- O nadaniu obiektowi SZT kategorii „Obiekt w zagrożeniu” poinformowani zostaną właściciele, prawni zarządcy bądź podmioty posiadające tytuł prawny do korzystania z obiektu należącego do SZT oraz jednostki samorządu terytorialnego właściwe ze względu na lokalizację obiektu. Informacja podana zostanie także do publicznej wiadomości.
- Właściciel, prawny zarządca bądź podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu SZT o kategorii „Obiekt w zagrożeniu” w terminie nieprzekraczającym 6 miesięcy od daty uchwały Zarząd Województwa Śląskiego, o której mowa w ust. 5 przedstawia Operatorowi program naprawczy zawierający proponowane sposoby usunięcia stwierdzonych uchybień wraz z terminem ich realizacji.
- Właściciel, prawny zarządca, bądź podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu opracuje i wdraża program naprawczy na własny koszt.
- Czas realizacji programu naprawczego nie może być dłuższy niż 18 miesięcy od daty przekazania programu naprawczego Operatorowi SZT.

10. Brak zachowania terminów określonych w ust. 7 i 9 uprawnia Operatora i Zarządcę SZT do rozwiązania umowy bez zachowania okresu wypowiedzenia.
11. O wdrożeniu programu naprawczego właściciel, prawny zarządca, bądź podmiot posiadający tytuł prawny do korzystania z obiektu poinformuje pisemnie Operatora SZT.
12. W audycie terenowym Operator SZT ustali, czy nastąpiło usunięcie wskazanych uchybień.
13. W szczególnie uzasadnionych przypadkach wynikających z unikatowych i wyjątkowych w skali międzynarodowej walorów obiektu SZT Zarząd Województwa Śląskiego może odstąpić od terminów określonych w ust. 7 i 9.

§ 7.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Niniejszy Regulamin jest dostępny na stronie internetowej www.zabytkitechniki.pl.
2. Zarządca SZT zastrzega sobie prawo do wprowadzenia zmian w niniejszym Regulaminie Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego. Wszelkie zmiany zostaną niezwłocznie ogłoszone na stronach internetowych www.slaskie.pl i www.zabytkitechniki.pl.
3. Regulamin wchodzi w życie z dniem przyjęcia go Uchwałą Zarządu Województwa Śląskiego.
4. We wszystkich kwestiach spornych decyduje Zarządca Szlaku, którego decyzje są ostateczne i nie przysługuje od nich odwołanie.